

О.С. Чашечникова

доктор педагогічних наук, професор

Сумський державний педагогічний університет імені А.С.Макаренка, м. Суми, Україна

chash-olga-s@ukr.net

ДО ПИТАННЯ ПРО ОЦІНЮВАННЯ ПЕДАГОГІЧНОЇ ПРАКТИКИ СТУДЕНТІВ- МАТЕМАТИКІВ

Загальновідомо, що на практиці у вищих навчальних закладах недостатньо використовуються мотиваційні можливості 100-бальної системи оцінювання (так само, як і у школі – 12-бальної). Починаючи з введення системи ECTS в Україні, нами (Чашечникова Л. Г., Чашечникова О. С.) розроблялися й впроваджувалися різні підходи до оцінювання педагогічної практики.

Педагогічна практика студентів є невід'ємною складовою підготовки майбутнього вчителя (зокрема – майбутнього вчителя математики), тим більше, що саме в ході її проведення відбувається й оцінка якості системи знань та вмінь студентів з математичних дисциплін, методики навчання математики, інших дисциплін професійної спрямованості, що сформована на даному етапі, та спроможності їх використовувати на практиці.

У 2009 році було розроблено єдині підходи до оцінювання проходження педагогічної практики студентами, які б підвищували рівень мотивації студентів до навчання. Ми виходили з того, що критерії оцінювання знань, навичок та умінь студентів у Сум ДПУ імені А.С.Макаренка є такими, що А відповідає 90-100 балам, В – 82-89 балів, С – 74-81 бал, D – 64-73 бали, Е – 60-63. Ми відмовилися від практики, коли «кроки» переходу від оцінки до оцінки досить великі, тому використовуються «статичні» бали (наприклад, 90-95-100), інакше втрачається сама ідея використання 100-бальної системи оцінювання.

Для оцінювання роботи студентів-практикантів, що навчаються за ОР «Бакалавр» та ОР «Магістр» використовуємо наступні таблиці оцінки (табл. 1, табл. 2, табл. 3).

Таблиця 1

Оцінка за педпрактику (ОР «Бакалавр» та ОР «Магістр»)

	Оцінка за п'ятибальною шкалою	ОР «Бакалавр» Перевод у бали (100-бальна шкала)	ОР «Магістр» Перевод у бали (100-бальна шкала)
Оцінка вчителя математики	Максимальна - 5	Максимальна – 25 балів	Максимальна – 20 балів
Оцінка вчителя інформатики (фізики, економіки)	Максимальна - 5	Немає	Максимальна – 15 балів
Оцінка класного керівника	Максимальна - 5	Максимальна – 20 балів	Максимальна – 10 балів
Оцінка методиста з математики	Максимальна - 5	Максимальна – 25 балів	Максимальна – 20 балів
Оцінка методиста з інформатики (фізики, економіки)	Максимальна - 5	Немає	Максимальна – 15 балів
Оцінка методиста з педагогіки	Максимальна - 5	Максимальна – 20 балів	Максимальна – 10 балів
Оцінка методиста з психології	Максимальна - 5	Максимальна – 10 балів	Максимальна – 10 балів
Підсумкова оцінка	Максимальна - 5	100 балів	100 балів

Таблиця 2

Градація оцінок за педпрактику (ОР «Бакалавр»)

	Оцінка за п'ятибальною шкалою	Перевод у бали (100-бальна шкала)
Оцінка вчителя математики	«5» – відмінно	25-23 балів
	«4» – добре	22-19 балів
	«3» – задовільно	18-16 балів

Оцінка класного керівника	«5» – відмінно	20-18 балів
	«4» – добре	17-15 балів
	«3» – задовільно	14-12 балів
Оцінка методиста з математики	«5» – відмінно	25-23 балів
	«4» – добре	22-19 балів
	«3» – задовільно	18-16 балів
Оцінка методиста з педагогіки	«5» – відмінно	20-18 балів
	«4» – добре	17-15 балів
	«3» – задовільно	14-12 балів
Оцінка методиста з психології	«5» – відмінно	10-9 балів
	«4» – добре	8-7 балів
	«3» – задовільно	6-5 балів
Підсумкова оцінка	«5» – відмінно	90-100 балів
	«4» – добре	74-89 балів
	«3» – задовільно	60-73 балів

Таблиця 3

Градація оцінок за підпрактику (ОР «Магістр»)

	Оцінка за п'ятибальною шкалою	Перевод у бали (стобальна шкала)
Оцінка вчителя математики	«5» – відмінно	20-19 балів
	«4» – добре	18-17 балів
	«3» – задовільно	16-15 балів
Оцінка вчителя економіки (інформатики, фізики)	«5» – відмінно	15-14 балів
	«4» – добре	13-12 балів
	«3» – задовільно	11-10 балів
Оцінка класного керівника	«5» – відмінно	10-9 балів
	«4» – добре	8-7 балів
	«3» – задовільно	6-5 балів
Оцінка методиста з математики	«5» – відмінно	20-19 балів
	«4» – добре	18-17 балів
	«3» – задовільно	16-15 балів
Оцінка методиста з економіки (інформатики, фізики)	«5» – відмінно	15-14 балів
	«4» – добре	13-12 балів
	«3» – задовільно	11-10 балів
Оцінка методиста з педагогіки	«5» – відмінно	10-9 балів
	«4» – добре	8-7 балів
	«3» – задовільно	6-5 балів
Оцінка методиста з психології	«5» – відмінно	10-9 балів
	«4» – добре	8-7 балів
	«3» – задовільно	6-5 балів
Підсумкова оцінка	«5» – відмінно	90-100 балів
	«4» – добре	74-89 балів
	«3» – задовільно	60-73 балів

Традиційно (починаючи з 80-х років минулого сторіччя) звітна документація з педагогічної практики від кафедри математики обов'язково включає *конспект уроку математики з самоаналізом* (самоаналіз може подаватися як окремо, так і паралельно відповідно етапам уроку).

Аналіз власного досвіду роботи, анкетування студентів-практикантів за десять років продемонстрували, що для 58% з них (у середньому за 10 років) з точки зору мотивації до навчання різниця у оцінках навіть у 1-2 бали має значення, і запропонована нами система оцінювання дозволяє це використовувати.

Анотація. Чашечникова О.С. До питання про оцінювання педагогічної практики студентів-математиків. *Розглянуто можливості використання системи оцінювання педагогічної практики майбутніх вчителів математики з метою підвищення мотивації до навчання.*

Ключові слова: майбутні вчителі математики, педагогічна практика, система оцінювання.

Аннотация. Чашечникова О.С. К вопросу об оценивании педагогической практики студентов-математиков. *Рассмотрены возможности использования системы оценивания педагогической практики будущих учителей математики с целью повышения мотивации к обучению.*

Ключевые слова: будущие учителя математики, педагогическая практика, система оценивания.

Summary. Chashechnikova O. On the issue of assessing the pedagogical practice of mathematics students. *Possibilities of using the system of assessment of pedagogical practice of future mathematics teachers in order to increase motivation to study are considered.*

Keywords: future teachers of mathematics, teaching practice, assessment system.

О.С. Чашечникова

доктор педагогічних наук, професор

Сумський державний педагогічний університет імені А.С.Макаренка, м. Суми, Україна

chash-olga-s@ukr.net

ПЕДАГОГІЧНА ПРАКТИКА МАЙБУТНІХ ВЧИТЕЛІВ МАТЕМАТИКИ ЯК ОДИН ІЗ ШЛЯХІВ РЕАЛІЗАЦІЇ ПРИНЦИПІВ МУЛЬТИКУЛЬТУРНОЇ ОСВІТИ

Українське суспільство є суспільством етнічного, релігійного, культурного різноманіття. Важливою є мультикультурна освіта, яка ґрунтується не на асиміляції, а на повазі по відношенню до представників інших культур [1; 3]. До принципів мультикультурної освіти відносять гуманізм, демократизм, інтегративність, системність; толерантність, плюралізм думок; співробітництво та співтворчість (яку ми вважаємо найвищим ступенем співробітництва [2]).

У сучасних умовах, коли актуальною є мета створення дійсно єдиної країни, на часі є підготовка вчителя, зокрема вчителя математики, здатного виховувати учнів відповідальними громадянами України, толерантними, здатними до ефективного співробітництва з представниками інших культур.

У Сумському державному педагогічному університеті імені А. С. Макаренка навчаються не лише представники різних культур – громадяни України, але й громадяни інших країн – Держави Ізраїль, Держави Палестина, Китайської Народної Республіки, Республіки Білорусь, Республіки Італія, Республіки Молдова, Республіки Туркменістан, Республіки Узбекистан, Турецької Республіки, Швейцарської Конфедерації.

На фізико-математичному факультеті навчаються представники саме Республіки Туркменістан, причому на деяких курсах їх кількість складає близько 38% всіх студентів. Отже створюється і необхідність, і можливість для реалізації принципів мультикультурної освіти студентів. Зокрема, в ході проведення практичних занять з методики навчання математики нами обговорюються питання порівняльного аналізу програм та підручників математики в Україні та Туркменістані, можливостей використання історичних довідок щодо внеску математиків наших країн у розвиток математики як науки (відповідно конкретним темам) та інше.

Одним із шляхів реалізації принципів мультикультурної освіти у процесі підготовки майбутніх учителів математики на факультеті є організація та проведення педагогічної практики. У цьому році педагогічна практика студентів, що здобувають освітній рівень бакалавра за спеціальністю 014 Середня освіта (Математика), відбувалася в умовах, коли серед практикантів рівно половину складали студенти з України (спУ), а іншу половину – студенти з Туркменії (спТ). Тому з'явилася можливість створити діади із студентів – представників обох країн («спУ - спТ»).

Необхідно відмітити, що погляди дослідників на те, чи вважати діаду мікрогрупою, відрізняються. Зазначають, що така група характеризується тим, що руйнується одразу, як тільки одна особа вибуває з пари, але, в той самий час, взаємодія у діаді тісна, впорядкована, відрізняється позитивною взаємодією. Додамо: якщо взаємодія позитивна, то діада менше піддається руйнуванню.